

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.47.2023

z dnia 2 maja 2023 r.

Rada Gminy Nowa Sól

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLV/375/2023 Rady Gminy Nowej Soli z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z obiektu świetlicy wiejskiej w miejscowości Wrociszów na terenie Gminy Nowa Sól, w części dotyczącej: Załącznika nr 1 do uchwały zatytułowanego "Regulamin określający zasady i tryb korzystania ze świetlicy w miejscowości Wrociszów stanowiącej własność Gminy Nowa Sól" w zakresie: § 1 ust. 4; § 3; § 6 ust. 2 pkt a) w zakresie słów "- wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu"; § 6 ust. 2 pkt b) w zakresie słów " - wzór umowy stanowi załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu"; § 6 ust. 6; § 6 ust. 7; § 6 ust. 8; § 6 ust. 9; § 6 ust. 10 w zakresie słów "według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu"; § 6 ust. 11; oraz załącznika nr 1 do regulaminu; załącznika nr 2 do regulaminu; załącznika nr 3 do regulaminu.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 marca 2023 Rada Gminy Nowa Sól podjęła uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu korzystania z obiektu świetlicy wiejskiej w miejscowości Wrociszów na terenie Gminy Nowa Sól.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 kwietnia 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem tj. z art. 30 ust. 2 pkt 3, art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40).

Działając na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy Nowa Sól przyjęła regulaminy korzystania z świetlicy w miejscowości Wrociszów. Regulamin stanowi załączniki do uchwały. Z powołanego przepisu wynika dla organów gminy upoważnienie do wydawania aktów prawa miejscowego regulujących zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. W orzecznictwie sądowym wypracowanym na kanwie ww. przepisu akcentuje się, że pojęcie „zasady i tryb korzystania” zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się,

określenia ustalonego porządku zachowania się. Oznacza to w konsekwencji uprawnienie rady gminy do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach o jakich mowa w tym przepisie (por. wyrok WSA w Gliwicach z 20.5.2021 r., III SA/GI 346/21). Zakres przyznanej omawianym przepisem kompetencji jest istotny, albowiem w przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego.

W orzecznictwie akcentuje się, że szeroki zakres delegacji zawartej w art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym ze względu na jej ogólność, nie zmienia faktu, że rada gminy winna treść podejmowanych regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego jej upoważnienia i przysługujących jej kompetencji, a w razie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia wyjaśniać te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej. Chodzi tutaj m.in. o zachowanie podziału kompetencji pomiędzy wójtem i radą gminy. Wynika to z tego, że wprawdzie wójt jest organem wykonującym uchwały rady gminy i przy realizacji zadań własnych podlega wyłącznie radzie gminy, to taka pozycja organu wykonawczego nie stanowi dostatecznej podstawy do ingerencji uchwałodawczej rady gminy w sferę ustawowo zastrzeżoną dla wójta.

Opisanej ingerencji dopuściła się Rada Gminy w § 1 ust. 4; § 3, § 6 ust. 6 - 9, 11 Załącznik nr 1 "Regulamin określający zasady i tryb korzystania ze świetlicy w miejscowości Wrociszów stanowiącej własność Gminy Nowa Sól", a także z w części w jakiej ustaliła wzory dokumentów.

W § 1 ust. 4 Rada postanowiła że: Opiekunem świetlicy jest sołtys sołectwa Wrociszów. W razie nieobecności sołtysa, poszczególne zadania związane z udostępnieniem Sali wiejskiej wykonuje wyznaczony przez Wójta pracownik Urzędu Gminy Nowa Sól. Zgodnie z § 3 do zadań i obowiązków opiekuna świetlicy należy: a) czuwanie nad przestrzeganiem regulaminu świetlicy, b) dbanie o utrzymanie czystości i porządku w pomieszczeniach świetlicy oraz dbanie o ład i porządek wokół obiektu, c) dbanie o urządzenia i wyposażenie znajdujące się w świetlicy, d) zgłaszanie Wójtowi usterek, awarii, a także szkód wyrządzonych przez biorących do używania, e) udostępnianie świetlicy, f) sprawdzenie stanu sanitarnego obiektu świetlicy przed zdaniem kluczy przez biorącego w użyczenie, g) odbiór świetlicy po zakończeniu użyczenia, h) prowadzenie rejestru wszystkich imprez i spotkań organizowanych w świetlicy. Stosownie do § 6 ust. 2 do użyczenia niezbędne jest: a) złożenie wniosku przez zainteresowanego – wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu, b) zawarcie umowy użyczenia - wzór umowy stanowi załącznik nr 3 do niniejszego regulaminu. W § 6 Rada postanowiła także: Biorący do używania zobowiązany jest do wpłacenia kaucji celem zabezpieczenia za każdorazowy wynajem obiektu (ust. 6); Za każde użyczenie pobiera się kaucję zwrotną w kwocie 3 000, 00 (słownie: trzy tysiące złotych), przy czym w przypadku użyczenia na potrzeby zorganizowania uroczystości żałobnych pobiera się kaucję zwrotną w kwocie 1 000, 00 (ust. 7); Kaucję należy uiścić przelewem na konto Gminy Nowa Sól nr 97 9673 0007 0000 03011468 0003 (ust. 8); Potwierdzenie dowodu wpłaty kaucji należy dostarczyć do gminy Nowa Sól lub opiekuna najpóźniej w dniu podpisania umowy (ust. 9); Świetlicę udostępnia opiekun świetlicy, po podpisaniu protokołu zdawczo – odbiorczego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu (ust. 10); Przy każdorazowym przekazaniu świetlicy opiekun świetlicy oraz osoba na rzecz której następuje przekazanie sprawdzają stan pomieszczeń, urządzeń oraz

wyposażenia, spisują stan liczników (woda, energia elektryczna, odbiór ścieków) zgodnie z protokołem zdawczo – odbiorczym, zarówno przed przekazaniem świetlicy jak i po zakończeniu użyczenia (ust. 11).

Jak zaznaczono wyżej, na mocy art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, radzie gminy przysługuje kompetencja jedynie do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach o jakich mowa w tym przepisie. W tym przypadku chodzi o osoby korzystające ze świetlic. Przepisy regulaminu nie mogą więc regulować zachowań osób zajmujących się z ramienia gminy obsługą administracyjną świetlic, albowiem nie są one adresatami regulaminu. Organ nadzoru nie sprzeciwia się ustanowieniu instytucji opiekuna świetlicy, jednak pewne regulacje w tym zakresie należą do organu wykonawczego. Należy mieć na uwadze, że to organ wykonawczy gminy jest uprawniony do gospodarowania mieniem gminnym (art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym). W ramach tego uprawnienia, które definiuje się powszechnie jako wykonawcze, to wójt zawiera w imieniu gminy umowy, kształtuje w porozumieniu z kontrahentem zawarte w niej porozumienia. W rezultacie Rada Gminy Nowa Sól nie może także stanowić wzorów umów cywilnoprawnych czy innych dokumentów o tym charakterze, czy normować kwestii podlegających regulacji umownej - w tym przypadku chodzi o kaucję zabezpieczającą. W ocenie organu nadzoru tego rodzaju postanowienia, jako mające charakter wykonawczy i podlegające zasadzie kodeksowej swobody umów, nie zawierają się w zakresie pojęciowym zasad i trybu korzystania z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, i jako takie należą do właściwości Wójta Gminy Nowa Sól.

W związku z tym organ nadzoru stwierdza nieważność tych zapisów regulaminu, które nie stanowią zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej lecz są faktycznie postanowieniami wykonawczymi i technicznymi, które pozostają w gestii wójta jako organu wykonawczego gminy.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli